

Emlékezés Magó Kálmánra

Mély részvétellel tudatjuk, hogy Magó Kálmán, a Híradástechnikai Tudományos Egyesület alapító tagja, elnökségi tag, 1973. november hó 4-én tragikus hirtelenséggel elhunyt.

Olyan kollégát veszítettünk el benne, aki mindig kész volt áldozatosan kivenni a részét a híradástechnikai műszaki tudományok területét érintő társadalmi munkából. Már az Egyesület megalakulása előtt részt vett a Mérnök Szakszervezet híradástechnikai osztályának munkájában, majd az Egyesületben évek során át, mint tanfolyamok szervezője, munkabizottságok vezetője, majd mint a Vákuumtechnikai Szakosztály vezetője végzett értékes munkát. 1963/64-ben ellátta az Egyesület főtitkári teendőit is. Lapunk Szerkesztőbizottságának hosszú éveken át tagja volt.

Élete, működése, munkája a rohamléptekben fejlődött híradástechnikai iparhoz kapcsolódott. A pionírok első csoportjába tartozott, akik a rádiótechnikát egyénenként fedezték fel, megtanulták, a gyakorlatban megvalósították és tudásukat az új nemzedék felnevelésében is hasznosították.

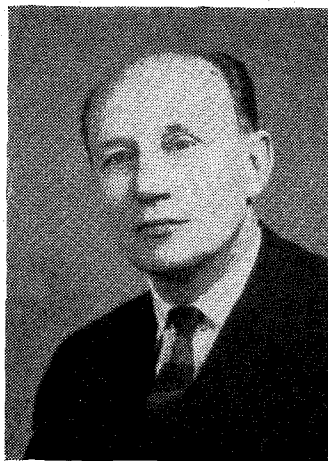
1908-ban Budapesten született. Az 1920-as években indult rádióhírközlés felkeltette érdeklődését és szívós kitartással gyűjtötte össze a rádió adó-vevővel kapcsolatos ismeretanyagot és lelkes amatőrként rendszeresen kísérletezett. Az elsők között volt, akik a fővárosban a szabadtéri hangerősítés problémájával foglalkoztak.

1937-ben az Egyesült Izzólámpa és Villamossági Rt Kutató Laboratóriumában alkalmazták. A szervezés alatt álló televíziós laboratórium munkaközösségébe került. Kiváló elméleti felkészültséggel és szakmai rutinnal rendelkező kutatók mellett gyarapíthatta tudását. Módot talált arra, hogy a Villamosipari Középiskola négy évfolyamát elvégezze és technikus oklevelet nyerjen. Munkahelyén, az EIVRT Televíziós Laboratóriumában Magyarországon először valósítottak meg zárláncú adó-vevő rendszert.

A második világháború időszakában ezek a kísérletek szüneteltek, mert a gyártásban jelentkező problémák megoldására kellett koncentrálni, majd a tűzérzési lokátor kifejlesztésén dolgozó munkacsoport munkájában vett részt. E rendszer elemeinek felhasználásával a munkacsoport 1946-ban Föld—Hold összeköttetést hozott létre.

A felszabadulás utáni években minden energiát a kifosztott gyárban az ipari termelés megindítására és a termelés-növekedés gyors feljutására kellett koncentrálni. Itt jelentkezett sokoldalú gyakorlati tapasztalata és különösen mérés-technikai, elektronikai eszközök tekintetében számos olyan egyedi célműszert fejlesztett és kivitelezett, melyek a gyártásban a jobb kihozatalt és a minőséget biztosították.

1950-ben az EIVRT Kutató Laboratóriuma a megalakuló Távközlési Kutató Intézet 2-es számú laboratóriuma lett,

ahol elsősorban vákuumtechnikai termékek kidolgozása volt a cél és ennek sorozatgyártása változatlanul az EIVRT-ben valósult meg.

A TKI megalakulásakor osztályvezetői kinevezést kapott és feladata volt a katódcsövek, szubminiaturcsövek, klisztronok, magnetronok kidolgozásához szükséges mérő- és üzemeltetőberendezés hálózat bázisának megteremtése.

Érőforrásokat tett tv-képcsövek, vagy ahogyan nevezte, képközlő csövek fejlesztésére és gyártására. Az első megjelenő típusok ionsapda mágneseit Ő tervezte, és elsők között szorgalmazta az alumínizált ernyők kidolgozását. A hazai vidikon típusú képfelvévő cső kutatását vezette, a gyártás megvalósítását az EIVRT-ben tanácsaival segítette.

Vákuumtechnikai vonatkozásban a vákuumtechnikai műszerek építését rendezte és az első BF tömegspektrométert megépítette.

1969-ben megalakul az Egyesült Izzólámpa és Villamossági RT kutatóbázisa, majd Kutató Intézete, melynek főosztályvezető helyettese lett. Ebből a beosztásból ment nyugdíjba. A vállalatnál nem szakadt el, rendszeresen bejárt és a Szervezési Főosztály munkáját segítette tanácsaival.

Nem volna teljes a róla alkotott kép, ha nem emlékeznénk meg az oktatás terén kifejtett tevékenységéről. A Budapest IV. kerületi Könyves Kálmán Gimnáziumban szervezett villamosipari technikumot. Nemcsak szervezte, hanem oktatott is és igazolta, hogy kiváló előadó, aki tudását jól érthető módon tudja átadni.

Számos közleménye jelent meg. A híradástechnikát népszerűsítő és a szélesebb tömegeknek szóló ismeretterjesztő cikkektől a nagyobb igényű gyártási problémákat tárgyaló Akadémiai Közleményekig. Feltétlenül kiemelendő az 1941-ben megjelent Tunggram Rádió Tanácsadó című könyve, amit néhai Holló Jánossal együtt készített el, a könyv sajtószemléletes ábrázolásmódjával nagy sikert aratott.

Műszaki irodalmi tevékenysége során az idegen műszaki szavak magyarosításával is foglalkozott. Munkatársként részt vett a Műszaki Értelmező Szótár egyes fejezeteinek kidolgozásában.

A Híradástechnikai Tudományos Egyesületben végzett kiemelkedő társadalmi tevékenységéért és műszaki tudományos munkásságáért 1964-ben Puskás Tivadar emlékéremmel tüntették ki. A Gépipar Kiváló Dolgozója kitüntetést is megkapta és sokoldalú munkálkodásáért Munka Érdemrenddel jutalmazták.

Szakmai tevékenysége eredményes volt, termékeny talajra hullott, emléke a munkatársak és a tanítványok tudatában sokáig élni fog.